

การสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือแบบบูรณาการ
ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น
**Constructing an Integrated Collaboration Network among Central,
Regional and Local organization**

อดิศักดิ์ โสขุม, วรารุณ บานเย็นงาม,
ประอรรถรัตน์ รอดบำรุงโชติสิน, ไอรดา โตเทศ และ โชติ บดีรัฐ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
**Adisak Sokuma, Warawut Banyen-ngam,
Praonrat Rodbumrungchotsin, Irada Totest and Chot Bodeerat**
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : sokuma168@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารราชการในแบบการกระจายอำนาจที่ขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ ของราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ที่ต้องมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการในพื้นที่ พบว่า การทำงานภายใต้การบริหารราชการแบบกระจายอำนาจของประเทศไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนนั้น ยังไม่สมบูรณ์แบบมากนัก ที่ผ่านมามีทั้งความสำเร็จ และไม่สำเร็จ อันเนื่องมาจากเหตุผลต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันการบริหารราชการของไทย ก็ได้มีการใช้การขับเคลื่อนงานระหว่างส่วนราชการทั้ง 3 ภาคส่วน ให้เกิดเป็นระบบเครือข่ายความร่วมมือ มีการทำงานในแบบบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้การบริหารราชการในแบบการกระจายอำนาจสำเร็จเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การบริหารราชการแบบกระจายอำนาจ; ความร่วมมือแบบบูรณาการ; ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น

* วันที่รับบทความ : 28 ธันวาคม 2565; วันที่แก้ไขบทความ 4 เมษายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 8 เมษายน 2566

Received: December 28 2022; Revised: April 4 2023; Accepted: April 8 2023

Abstracts

This academic article aims to study the decentralized government administration that drives integrated collaboration among central, regional and local organization. It was found working under Thailand's decentralized administration for the greatest benefit to the people still not perfect. In the past, there have been both successes and failures due to various reasons. Which at present, the administration of the Thai government It has been used to drive work between the three government sectors to construct an Integrated collaboration network to achieve decentralized government administration More efficiency and effectiveness.

Keywords: Decentralization; Integrated Collaboration; Central Government; Regional Government; Local Government

บทนำ

การบริหารราชการของประเทศไทยเปรียบเสมือนการบริหารงานขององค์กรขนาดใหญ่ซึ่งประสบปัญหาในการบริหารงาน เนื่องจากการกิจทุกอย่างนั้นล้วนเกี่ยวข้องกับประชาชนทั้งประเทศ ที่มีความต้องการหลากหลายภายใต้การมีอยู่อย่างจำกัดของทรัพยากรและการบริหารงานที่ต้องคำนึงถึงกฎหมาย กฎระเบียบ ที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ไขปัญหานี้ เพื่อนำไปสู่การบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ โดยการบริหารราชการของไทยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ในการบริหารราชการส่วนกลาง เป็นการบริหารราชการแบบรวมอำนาจ (Centralization) ประกอบด้วยรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ทำหน้าที่บริหารประเทศโดยการกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ มีอำนาจและใช้อำนาจเพื่อการบริหารและจัดการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด มีกระทรวง ทบวงกรมเป็นกลไก ทำหน้าที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ส่วนการบริหารราชการส่วนภูมิภาคจะเป็นการบริหารราชการลักษณะแบ่งอำนาจ (Deconcentration) รับผิดชอบภารกิจและอำนาจหน้าที่บางอย่างจากราชการส่วนกลางเพื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในภูมิภาค มีจังหวัดและอำเภอเป็นหน่วยปฏิบัติในระดับภูมิภาค ตำบลและหมู่บ้านเป็นหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ และสุดท้ายการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นการบริหารจัดการตามระบบกระจายอำนาจ (Decentralization) จากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการต่าง ๆ ที่เป็นสาธารณะของบริบทของพื้นที่ของตนเอง (วิชิตร์ แสงทองล้วน, 2561 : 43)

เรื่องการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นแนวความคิดที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นแนวคิดที่ได้มีการกำหนดรูปแบบการปกครองที่จะมาใช้แก้ไขปัญหาคือข้อบกพร่องของการปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจ (Centralization) ที่ให้ความสำคัญกับราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการบริหารราชการแผ่นดินทั้งในเชิงโครงสร้างและการตัดสินใจจากข้าราชการและผู้เชี่ยวชาญ (Technocrat) เป็นผู้กำหนดทิศทางนโยบายรวมถึงแนวปฏิบัติการซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินแบบของ

อมาตยาธิปไตย (Bureaucratic Polity) แต่กลับไม่สามารถดูแลและตอบสนองความต้องการและข้อเรียกร้องของประชาชนได้อย่างทั่วถึง หรืออาจไม่ตรงตามความต้องการของบริบทพื้นที่นั้นๆ นอกจากนี้ภายใต้การปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจยังขาดความเป็นประชาธิปไตยที่กีดกันหรือไม่ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมจากประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมเสนอแนะนโยบาย หรือร่วมบริหาร/ปกครองตนเองกับฝ่ายภาครัฐอีกทั้งความอ่อนแอของหน่วยการปกครองท้องถิ่นซึ่งมีพัฒนาการที่ไม่ต่อเนื่องและขาดการสนับสนุน/พัฒนาจากภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ก็มีส่วนให้การกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยยังขาดความเข้มแข็ง ความเป็นอิสระในการบริหารตนเอง การขับเคลื่อนนโยบายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและสร้างเสริมการมีประชาธิปไตยภายในพื้นที่เอง ทำให้ปัจจุบันกระแสของการกระจายอำนาจจึงต้องการแก้ไขบรรเทาสภาพปัญหาดังที่กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อลดสภาวะการรวมศูนย์ของอำนาจการตอบสนองความต้องการของประชาชนที่ตรงต่อปัญหาความต้องการของพื้นที่ และกระจายการจัดบริการสาธารณะให้ทั่วถึงและครอบคลุม รวมถึงกระจายอำนาจการบริหารและตัดสินใจให้กับการปกครองส่วนท้องถิ่นโดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทหลักต่อการตัดสินใจในการปกครองตนเองเพื่อสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่นขึ้นมา เพราะถือว่าการกระจายอำนาจเป็นมิติและรูปแบบของการบริหารและพัฒนาประเทศที่เปิดโอกาสให้องค์กรซึ่งเป็นกลไกที่เป็นทางการในการบริหารอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและที่ไม่เป็นทางการอย่างชุมชนหรือภาคประชาชนเข้ามามีบทบาทนำเสนอแนะนโยบาย ตรวจสอบ และบริหารจัดการ/พัฒนาพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าวไม่เป็นเพียงการเพิ่มอำนาจให้กับท้องถิ่นแต่มีผลต่อพัฒนาของระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยด้วยเช่นกัน (วุฒิสสาร ต้นไชย, 2557 : 44)

สำหรับผู้เขียนมองว่าการบริหารจัดการตามระบบกระจายอำนาจนั้นเป็นเรื่องที่หากทำได้อย่างสมบูรณ์แล้วนั้นจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างมาก จะส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถเข้าถึงบริการภาครัฐได้อย่างทั่วถึงเป็นธรรม ได้รับการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงตามความต้องการและเหมาะสมกับบริบทของตนเอง ทำให้เป็นเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ทั้งนี้ผู้เขียนมองว่าการจะทำให้การปกครองแบบกระจายอำนาจให้สมบูรณ์ตามนี้ได้จำเป็นต้องมีการประสานความร่วมมือกันอย่างหลากหลาย โดยยึดหลักการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาและร่วมรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้น ของประชาชน และโดยเฉพาะการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่างๆ โดยการสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือแบบบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐ ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ผู้ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการในพื้นที่ของตนเอง ดังนั้นประเด็นการประสานความร่วมมือของภาครัฐทั้ง 3 ส่วน ก็น่าสนใจในการค้นคว้าเป็นอย่างยิ่งอาทิเช่น ที่ผ่านมามีการดำเนินการมีประสิทธิภาพหรือไม่สำเร็จเพราะปัจจัยใด มีความเป็นเอกภาพในการบริหารราชการมากน้อยเพียงใด

แนวคิดการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ (Decentralization) การถ่ายโอนกิจการบริหารสาธารณะ บางเรื่องจากรัฐหรือส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่างๆ โดยการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำบริการสาธารณะในการกระจายอำนาจตามอาณาเขตและการกระจายอำนาจทางเทคนิคในการโอนภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการวางแผนการจัดการและการจัดสรรทรัพยากรจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นให้มีอำนาจอิสระในการบริหารการคลัง การเมือง เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจอย่างเหมาะสมและมีความถูกต้องมากขึ้น ตรงตามความต้องการเพราะใกล้ชิดกับปัญหาต่าง ๆ อย่างแท้จริงในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทั้งนี้ การนำแนวคิดการกระจายอำนาจ (Decentralization) ที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่มีประชาชนของตนเอง ภายใต้หลักการปกครองตนเอง (Local - Self Government) และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้คนหลายฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างกันทำให้สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและมีความถูกต้องมากขึ้น ตอบสนองได้ตรงตามความต้องการ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครองและเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในการปกครองท้องถิ่น และอาจแบ่งเป็น 2 ลักษณะ (วุฒิสาร ตันไชย, 2557 : 44) คือ

1) การกระจายอำนาจทางพื้นที่ คือ การที่รัฐมอบอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะการจัดทำนั้นจะถูกจำกัดขอบเขตโดยพื้นที่หรืออาณาเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ การจัดระเบียบราชการบริหารลักษณะนี้เรียกว่า “การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น”

2) การกระจายอำนาจทางการบริหาร หรืออาจเรียกว่า การกระจายอำนาจทางเทคนิค คือ การที่รัฐมอบอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะในบางเรื่องบางอย่างให้แก่องค์กรของรัฐ (Stat Organs) ที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะเป็นผู้จัดทำ

ลักษณะของการกระจายอำนาจ คือ การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรัฐกระจายอำนาจให้เป็นอิสระในการตัดสินใจทางการเมือง การเงินการคลัง และการบริหารตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อสามารถแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการประชาชน และส่งเสริมให้เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในพื้นที่ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติขึ้น ในด้านของจุดแข็งและจุดอ่อนของการกระจายอำนาจ จุดแข็งของการกระจายอำนาจ คือ ทำให้มีการตอบสนองได้ตรงตามความต้องการของแต่ละพื้นที่ ทำให้การบริหารได้ทันทั่วทั้งที่เป็นการแบ่งเบาภาระของราชการส่วนกลาง และทำให้รู้จักรับผิดชอบ และวางแผนในการปกครองท้องถิ่นของตนเอง ในส่วนจุดอ่อน คือ ทำให้ประชาชนเกิดการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจไม่เหมาะสม เล่นพรรคเล่นพวกและการกระจายอำนาจทำให้เกิดความสิ้นเปลืองและมีต้นทุนสูง (ชัยรัตน์

พัฒนาเจริญ, 2540 : 57-59) หลักการกระจายอำนาจเป็นการส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในพื้นที่ โดยรัฐบาลกลางมอบอำนาจ แบ่งอำนาจ และถ่ายโอนอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชน โดยมีความอิสระในด้านการเมือง การบริหาร และการคลัง เนื่องจากการเป็นการตัดสินใจจากผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้รับรู้และใกล้ชิดปัญหาต่าง ๆ อย่างแท้จริง และยังช่วยลดภาระในการดูแลท้องถิ่นของรัฐบาลกลาง ช่วยเปิดโอกาสให้เกิดการต่อต้านการผูกขาดอำนาจ และประโยชน์โดยมิชอบ ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อเอกภาพทางการเมืองและความมั่นคงของประเทศ (ประธาน สรรณมงคล, 2554 : 32)

ผู้เขียนเห็นว่า การกระจายอำนาจในปัจจุบันจะให้ความสำคัญกับการกระจายจากศูนย์กลางทั้งในการใช้อำนาจทางการเมือง และการปกครองในการตัดสินใจ และดำเนินการกิจต่าง ๆ โดยไม่รวมตัวอยู่ที่ส่วนกลางเพียงแห่งเดียว การกระจายอำนาจภายใต้หลักการมอบอำนาจหรือการมอบหมายอำนาจหน้าที่ดำเนินการแทน และการกระจายอำนาจภายใต้หลักการโอนอำนาจก่อให้เกิดคุณประโยชน์เสริมสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนรวมทั้งตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นยังสร้างให้เกิดความชอบธรรมให้กับประชาชนทุกพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะต่าง ๆ แต่การกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่นก่อให้เกิดจุดอ่อน หลายด้านทั้งในเรื่องของการไม่มีเอกภาพในการปกครอง และเสถียรภาพในทางการเมือง และการคลังของประเทศตลอดจนเกิดการใช้ทรัพยากรสิ้นเปลืองและก่อให้เกิดความแตกต่างและความไม่เท่าเทียมกันระหว่างท้องถิ่น

แนวคิดเรื่องการบริหาร

ประธานและรวบรวมทั้งเรื่องของแผน กระบวนการ ทรัพยากรบุคคล การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์และเป้าหมายที่สำคัญขององค์กรโดยมีการบูรณาการร่วมกันที่มีประสิทธิผลเป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน และมีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์แบบนอกจากนี้คำว่า “บูรณาการ” เป็นอีกคำหนึ่งที่ถูกนำมาใช้กันทางการบริหารในทุกระดับนับแต่ระดับผู้นำประเทศหรือผู้นำรัฐบาล ที่มีแนวนโยบายปรับปรุงรูปแบบการปฏิบัติงานของผู้บริหารราชการโดยเฉพาะผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีลักษณะของ “การบริหารบูรณาการ” มากขึ้น โดยให้ยึดแนวทางการปฏิบัติงานในลักษณะของ CEO (Chief Executive Officer) ที่นำมาจากแนวคิดการบริหารของภาคเอกชน ที่มุ่งเน้นการบริหารงานที่ผู้นำองค์กรจะต้องเป็นได้มากกว่า “ผู้ออกคำสั่ง” หรือ “ผู้บังคับบัญชาสูงสุด” เรียกกลุ่ม ผู้ว่าราชการที่ปรับรูปแบบการปฏิบัติงานว่า “ผู้ว่าฯ CEO” ซึ่งจะเห็นได้ว่าการนำคำว่า “บูรณาการ” ไปใช้นั้น มีหลากหลายลักษณะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่การตีความให้เหมาะสมกับการใช้งาน แต่โดยรวมแล้วมีจุดร่วมกันคือ “การบริหารบูรณาการ” เป็นการผสมผสานทรัพยากรที่มีอยู่มาบริหารจัดการร่วมกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาหรือทำให้ดีขึ้น โดยคุณลักษณะของผู้บริหารแบบบูรณาการจึงต้องมีทั้งศาสตร์ คือ ความรู้ ภูมิปัญญา ความชำนาญ และมีศิลป์คือความสามารถในการประสานความสัมพันธ์ของคน และทรัพยากรในหน่วยงานอย่างเหมาะสม ให้สามารถ

ปฏิบัติงานไปได้ด้วยความราบรื่นมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และเกิดประสิทธิผล (Effective) (จรัสวัณท์ ภักดีวุฒิ, 2560 อ้างถึงใน พระครูปฐมธรรมวิวัฒน์ (บัญชา เทียนทอง), 2563 : 483-490) ประโยชน์ของการบูรณาการการที่หน่วยงานนำหลักการบูรณาการมาใช้ในการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1) เป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เกิดการรวมงานที่ใกล้เคียงกันให้เป็นสิ่งเดียวกันเกิดผลดีต่อเรื่องใหญ่ โดยดูคุณภาพรวมทั้งหมด และมองปัญหาได้ถูกจุดโดยใช้ความเกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับระบบหรือปัจจัยต่างๆ ให้มีมุมมองที่กว้าง ครบถ้วน

2) สามารถใช้ทรัพยากรต่างๆ เช่น บุคลากรร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน การสิ้นเปลืองในการใช้ทรัพยากร ทำให้มีทรัพยากรเหลือใช้อย่างอื่นได้

3) พนักงานทำงานได้ง่าย สะดวก มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะปรับตัวอย่างต่อเนื่อง และช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเบ็ดเสร็จ

4) ลดความสูญเปล่าของเวลา ความซ้ำซ้อน ในการบริหารช่วยให้การแก้ปัญหาในงานได้อย่างเบ็ดเสร็จเชื่อมโยงกับระบบต่างๆ ให้มีมุมมองอย่างครบถ้วนและลึกซึ้ง

5) ลดค่าใช้จ่ายในการตรวจติดตาม และตรวจประเมินผลหากมีการบูรณาการรวมกัน ก็จะสามารถตอบได้หลายเป้าหมาย

6) สร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กรในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพภายในองค์กร

7) เป็นการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์บุคคลที่มีความคิดแบบบูรณาการจะช่วยให้ลดความผิดพลาดจากการตัดสินใจที่ไม่รอบคอบ มีความเข้าใจเรื่องที่มีความซับซ้อนได้อย่างลึกซึ้ง และกว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้การตัดสินใจในเรื่องเล็กเกิดผลดีต่อเรื่องใหญ่โดยดูภาพรวมทั้งหมด ก่อนตัดสินใจและมองปัญหาได้ถูกจุด รู้จุดเชื่อมโยงและผลกระทบ

8) การบูรณาการเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความฉลาดหลักแหลมในการปรับตัวอย่างต่อเนื่องด้วยการใช้ไหวพริบ ปฏิภาณ สติปัญญาและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งอื่นให้เข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์แบบ

9) ช่วยขจัดความขัดแย้ง เนื่องจากการบูรณาการทำให้เกิดความเชื่อมโยงแนวคิดต่างๆ เข้ากันได้ อย่างสมบูรณ์

10) รู้จุดเชื่อมโยงของงานและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจน เบ็ดเสร็จ เชื่อมโยงงานต่างๆ อย่างลงตัว

ผู้เขียนเห็นว่า การบูรณาการทำให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานแบบเดิมๆ ทำให้เกิดผลดีแก่องค์กร สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันอันเกิดจากการบูรณาการด้วยกันลดความซ้ำซ้อนของงาน การสิ้นเปลืองบุคลากร งบประมาณเวลา ประหยัดทรัพยากรต่างๆ ลดปัญหาความขัดแย้งภายในองค์กร เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่รอบคอบ และทำให้การทำงานเป็นระบบมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

วิเคราะห์หลักการสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือแบบบูรณาการระหว่างส่วนกลางส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

เครือข่าย (Network) คือ การเชื่อมโยงของกลุ่มของคนหรือกลุ่มองค์กร ที่สมัครใจจะแลกเปลี่ยนข่าวสารหรือทำกิจกรรมร่วมกันโดยมีการจัดระเบียบโครงสร้างของคนในเครือข่ายด้วยความเป็นอิสระเท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ ของแต่ละบุคคล ซึ่งประเด็นสำคัญของนิยามข้างต้น คือ 1) ความสัมพันธ์ต้องเป็นไปโดยสมัครใจ 2) กิจกรรมที่ทำได้ต้องมีลักษณะเท่าเทียมหรือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน 3) การเป็นสมาชิกต้องไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเป็นตัวของตัวเอง องค์กรเป็นการเชื่อมโยงในลักษณะของเครือข่าย จะต้องพัฒนาไปสู่ระดับของการลงมือทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วย ดังนั้น เครือข่ายต้องมีการจัดระบบให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เป็นสมาชิกดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อนำไปสู่จุดหมายเดียวกัน อาจเป็นกิจกรรมตามความจำเป็น เมื่อภารกิจบรรลุเป้าหมายแล้ว เครือข่ายก็อาจยุบสลายไป แต่ถ้ามีความจำเป็นหรือมีการกิจใหม่อาจกลับมารวมตัวกันได้ใหม่ หรือจะเป็นเครือข่ายที่ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องระยะยาวก็ได้ (ชินสัค สุวรรณจรรย์, 2549 : 75)

การสร้างเครือข่าย (Networking) หมายถึง การทำให้มีการติดต่อสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ การสร้างเครือข่ายควรสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้สมาชิกในเครือข่ายมีความสัมพันธ์กันฉันท์เพื่อน ที่ต่างก็มีความเป็นอิสระมากกว่าสร้างการคับค้ำสมาคมแบบฟุ้งเฟ้อ นอกจากนี้การสร้างเครือข่ายต้องไม่ใช่การสร้างระบบติดต่อดำเนินการเผยแพร่ข่าวสารแบบทางเดียว เช่นการส่งจดหมายข่าวไปให้สมาชิกตามรายชื่อ แต่จะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันด้วยความจำเป็นที่ต้องมีเครือข่าย การพัฒนางานหรือการแก้ปัญหาใดๆที่ใช้วิธีดำเนินงานในรูปแบบที่สืบทอดกันเป็นวัฒนธรรมภายในกลุ่มคน หน่วยงาน หรือองค์กรเดียวกัน จะมีลักษณะไม่ต่างจากการปิดประเทศที่ไม่มีการติดต่อสื่อสารกับภายนอก การดำเนินงานภายใต้กรอบความคิดเดิม อาศัยข้อมูลข่าวสารที่ไหลเวียนอยู่ภายในใช้ทรัพยากรหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่พอจะหาได้ใกล้มือ หรือถ้าจะออกแบบใหม่ก็ต้องใช้เวลานานมาก จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนางานอย่างยิ่งและไม่อาจแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ (กุลทัต หงษ์ขยางกูร และปรัชญานันท์ เทียงจรรยา, 2552 : 3) ตามที่ประเทศไทยได้มียุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561– 2580 เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบการจัดทำแผนในระดับต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องและบูรณาการร่วมกันนำพาประเทศให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” ได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีภาครัฐที่เป็นภาครัฐ

ของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวมอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561 : 54)

คณะผู้เขียนเห็นว่า หลักการสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือแบบบูรณาการระหว่างส่วนกลางส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นการสร้างเครือข่ายสามารถช่วยแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้บุคคลและองค์กร ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความต้องการ และประสบการณ์ของบุคคลหรือองค์กร ที่อยู่นอกหน่วยงานของตนลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ให้ความร่วมมือและทำงานในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ให้สามารถเรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้น โดยยกตัวอย่าง “โครงการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้เกิดการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศในทุกมิติสู่วิสัยทัศน์ดังกล่าว จึงต้องให้ความสำคัญกับการจัดความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประชาชนในประเทศ รวมถึงการพัฒนาคนทุกช่วงวัยเพื่อให้ประชาชนมีความอยู่ดีมีสุข ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนามากขึ้นโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เนื่องจากคนเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างบูรณาการ มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (2) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 จึงมีคำสั่งให้จัดตั้ง “ศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เรียกโดยย่อว่า “ศจพ.” โดยตั้งอยู่ในกระทรวงมหาดไทยหรือสถานที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด และขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีซึ่งดำรงตำแหน่งประธาน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธาน โดยมีหน้าที่และอำนาจ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565 : 43) ดังนี้

1) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการ และกำกับดูแลตรวจสอบและติดตามการดำเนินงาน

2) อำนวยการ สั่งการ เร่งรัด กำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้

3) มอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน โดยกำหนดให้ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำแนวการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำรวมทั้งการพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมุ่งเน้นต่อการบรรลุผลเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล

4) จัดตั้งศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในระดับจังหวัด และระดับต่างๆ ที่สอดคล้องกับ ภูมิสังคมและประเด็นการพัฒนา

5) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะทำงาน ตามความจำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6) ดำเนินการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือแบบบูรณาการระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ละส่วนท้องถิ่น จะมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ ได้ต้องได้รับการขับเคลื่อนจากทุกภาคส่วนตั้งแต่ส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงภาคีเครือข่ายภาคประชาชน มีการสร้างระบบเครือข่ายแบบบูรณาการการทำงานร่วมกันงานถึงจะประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดีสำหรับการกระจายอำนาจจากราชการส่วนกลาง ลงสู่ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น มีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกัน ข้อดีของการกระจายอำนาจเป็นการลดขั้นตอนการดำเนินงานทำให้เกิดความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนที่แท้จริง ส่วนข้อเสียของการกระจายอำนาจ จะทำให้เจ้าหน้าที่ในส่วนราชการท้องถิ่นอาจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิควร และการกระจายอำนาจก่อให้เกิดงบประมาณสิ้นเปลืองเมื่อเทียบกับการรวมอำนาจ ซึ่งการบริหารราชการไม่ว่าจะเป็นหลักการกระจายอำนาจ หลักการรวมอำนาจ และหลักการแบ่งอำนาจ ล้วนแล้วแต่มีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่แต่ละประเทศจะนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประเทศนั้นมายน้อยเพียงใด ในส่วนของประเทศไทย รัฐบาลได้มีการนำหลักการกระจายอำนาจมาใช้ในการดำเนินการตามนโยบายต่างๆ อาทิ โครงการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นอีกนโยบายที่รัฐบาลไทยให้ความสำคัญ โดยมุ่งเน้นให้คนไทยพ้นขีดความยากจน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กลไกการดำเนินงานมีการขับเคลื่อนการจัดความยากจนในระดับพื้นที่โดยมีคณะกรรมการบริหารศูนย์ปฏิบัติการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอ (ศจพ.อ.) ดำเนินการแก้ไขปัญหาตามมิติต่างๆ ทั้ง 5 มิติ (มิติด้านสุขภาพ มิติด้านความเป็นอยู่ มิติด้านการศึกษา มิติด้านรายได้ และมิติด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ) มีทีมระดับตำบลคือทีมปฏิบัติการเป็นทีมที่ทำการตรวจสอบเพิ่มเติมข้อมูล โดยมีการบูรณาการส่วนราชการต่างๆตั้งแต่ส่วนราชการระดับภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้นำท้องที่ มีการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้ครัวเรือนยากจนพ้นขีดความยากจน และนอกจากนี้ยังมีทีมพี่เลี้ยงลงพื้นที่รายครัวเรือนเพื่อวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้ปฏิบัติการ 4 ท

ท1 = ทักษะติดต่อชีวิตต่อการทำงานต่อสภาพปัญหา

ท2 = ทักษะฝีมือทักษะอาชีพ

ท3 = เงินในครอบครัว (ศักยภาพของครัวเรือน) และทุนชุมชน

ท4 = การหาทางออก

โดยทีมพี่เลี้ยงมีบทบาทหน้าที่สำคัญและเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เนื่องจากทีมพี่เลี้ยงเป็นทีมที่ลงพื้นที่รายครัวเรือน และเป็นทีมที่จะใกล้ชิดกับครัวเรือนมากที่สุด ฉะนั้นข้อมูลที่ได้จากทีมพี่เลี้ยงจะเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าว ประสบความสำเร็จระดับหนึ่ง สามารถช่วยเหลือครัวเรือนยากจนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และรัฐบาลได้มีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้นักไทยพ้นจากความยากจน คือ

1) ความสำเร็จ

1.1) การกระจายอำนาจทำให้คนไทยเข้าถึงบริการภาครัฐเพิ่มมากขึ้น อาทิ โครงการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นโครงการที่ครัวเรือนยากจนที่ตกมิติด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ สามารถเข้าถึงบริการภาครัฐเพิ่มมากขึ้น หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละมิติต้องให้ความช่วยเหลือกับครัวเรือนที่ตกมิตินั้น

1.2) การกระจายอำนาจ ทำให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินงาน อาทิ โครงการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการกระจายอำนาจ ให้ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ดำเนินการทำให้รัฐบาลเห็นปัญหาของครัวเรือนในมิติต่างๆมากขึ้น ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหาที่ครัวเรือนตกมิตินั้นๆ และได้รับการแก้ไขปัญหาที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

2) ความล้มเหลวการถ่ายโอนเฉพาะภารกิจ แต่ไม่ถ่ายโอนงบประมาณหรือไม่จัดสรรงบประมาณให้กับราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น อาทิโครงการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่มีงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจน

2.1) มิติด้านความเป็นอยู่ กรณีบ้านเรือนมีสภาพไม่มั่นคง ไม่มีงบประมาณในการซ่อมแซมที่อยู่ให้กับครัวเรือน

2.2) มิติด้านรายได้เรื่องการส่งเสริมอาชีพให้กับครัวเรือนยากจน มีงบประมาณในการส่งเสริมหรือฝึกทักษะให้กับครัวเรือนยากจนหรือกรณีที่ส่วนราชการจัดทำโครงการส่งเสริมให้กับครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ แต่ครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้

สรุป

การสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือแบบบูรณาการระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ละส่วนท้องถิ่น จะมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ ได้ต้องได้รับการขับเคลื่อนจากทุกภาคส่วนตั้งแต่ส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงภาคีเครือข่ายภาคประชาชน มีการสร้างระบบเครือข่ายแบบบูรณาการการทำงานร่วมกันงานถึงจะประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดีสำหรับการกระจายอำนาจจากราชการส่วนกลาง ลงสู่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น เป็นการสร้างเครือข่ายสามารถช่วยแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้บุคคลและองค์กร ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความต้องการ และประสบการณ์ของบุคคลหรือองค์กร ที่อยู่นอกหน่วยงานของตนลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ให้ความร่วมมือและทำงานในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ให้สามารถเรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้น โดยยกตัวอย่าง “โครงการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยอาศัยทีมพี่เลี้ยงลงพื้นที่รายครัวเรือนเพื่อวิเคราะห์ปัญหา โดยใช้ปฏิบัติการ 4ท คือ ท1 = ทักษะติดต่อชีวิตต่อการทำงานต่อสภาพปัญหา ท2 = ทักษะฝีมือทักษะอาชีพ ท3 = ทุนในครอบครัว (ศักยภาพของครัวเรือน) และทุนชุมชน ท4 = การหาทางออก ซึ่งทีมพี่เลี้ยงมีบทบาท

หน้าที่สำคัญและเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เนื่องจากทีมพี่เลี้ยงเป็นทีมที่ลงพื้นที่ราย
ครัวเรือน และเป็นทีมที่จะใกล้ชิดกับครัวเรือนมากที่สุด ฉะนั้นข้อมูลที่ได้จากทีมพี่เลี้ยงจะเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าว ประสบความสำเร็จระดับหนึ่ง สามารถช่วยเหลือครัวเรือนยากจนให้มีความ
เป็นอยู่ที่ดีขึ้น และรัฐบาลได้มีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้คนไทยพ้นจากความยากจน

เอกสารอ้างอิง

- กุลทัต หงส์ขยางกูร และปรัชญานันท์ เทียงจรรยา. (2552). *การสร้างและการบริหารเครือข่าย*. สงขลา:
สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชัยรัตน์ พัฒนาเจริญ. (2540). *การกระจายอำนาจการบริหารงานสาธารณสุขมูลฐานสู่องค์การบริหารส่วน
ตำบล*. วารสารเพื่อนสุขภาพ. 10 (1), 57-59.
- ชินสัคค สุวรรณอัจฉริย. (2549). *เครือข่ายทางสังคม*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2554). *การกระจายอำนาจแนวคิดและประสบการณ์จากเอเชีย*. กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระครูปฐมธีรวัฒน์ (บุญชา เทียนทอง). (2563, พฤษภาคม-สิงหาคม). การบูรณาการเชิงพุทธกับการบริหาร.
วารสารศิลปศาสตรรัชมงคลสุวรรณภูมิ. 2 (2), 483-490.
- วิจิตร แสงทองล้วน. (2561). *แนวทางการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางส่วน
ภูมิภาคและท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัด*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2557). *การกระจายอำนาจ และประชาธิปไตยในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สถาบัน
พระปกเกล้า.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–
2580)*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *คู่มือการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุก
ช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่*.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.